

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.

Félévre ———— 12 „

Negyedévre ———— 6 „

Egy hóra ———— 2 „

— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 295. szám.

Csütörtök. december 27.

Sovinizmus.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Nagybecskerek, december 27.

Mult napokban egy hangverseny ötletéből alkalmat adtál nekem a hiradás és ítékezés keretén belül kis kitérésre, mondjuk, kis sovinsta kirohanásra. Hogy helyén volt-e a kirohanás, azt nem kutatom, hogy igazam volt, azt állítom most is. Nemcsak igazam volt, hanem szükségesnek is tartom, annyira szükségesnek, hogy bővebben és ismételtén akarok a kérdéssel foglalkozni. Meglehet, hogy felfogásunk talán nem fog mindenben megegyezni, hogy némely tekintetben ellenkező álláspontot vallasz, de meg vagyok győződve, hogy te is épp úgy tisztelsz a más ember véleményét, elvét, mint minden elfogulatlan ember és mivel tudod, hogy a legtöbb politikai eszmét megbeszélés, vita által lehet csak tisztázni és a belőle leszűrődött igazságot diadalra juttatni, talán nyilvánosságra is hozod becses lapodban soraimat.

Végig jártam az iskolákat, nagy előszeretettel tanulmányoztam a történelmet, az olvasottak és tanultak fölött gondolkodtam, önmagammal és másokkal egy-egy esemény, eszme vagy tétel fölött vitakoztam, de soha mai napig nem tudtam megérteni, hogy miért sovinizmus az, ha magyar ember létemre azt óhajtom, nem, elvárom, hogy itt e földterületen, melyet Magyarországnak hívnak, a magyar nyelv általános legyen, a magyar zenét pedig ne közönséges ki a magasabb zenei élvezetek sorából? S ha már ez sovinizmus, mért szégyen az? Amiket eddig hallottam e tárgyban, mind még jobban megerősített meggyőződésemben, sovinizmusomban. Talán most, ha Te vagy más valaki érdekeit fölvilágosításra, lehet, hogy csak egy odavetett gondolat, egy röpke kifejezés megingat s eiterel meggyőződésemtől. Allok eléje, szívesen fogadom, de egyelőre nem hiszem.

Egy állam szervezete és rendeltetése sem engedheti meg, hogy állami feladatai teljesítését bábeli nyelvzavar háborgassa. Egy nemzet hazafisága sem tűrheti el, hogy más nemzetiség jogtalan és alaptalan ábrándjai, vágyai a jog és történelmi alapon álló nemzet igazságával és érdekével ellenkezzenek vagy hogy éppen ezek rovására teljesüljenek. Ha e két tétel áll, akkor a társadalomnak nem lehet, de nem is szabad kibujni ezen igazságokból folyó kötelességei alól. Mert a társadalomnak nemcsak önmaga, hanem az állam és főleg a nemzet irányában vannak kötelei.

Elődeink elfoglalták e földterületet, meghódították az itt talált népeket. Hogy nem olvasztották be a különböző népeket, sokan bölcseségnek, politikai tapintatnak mondják, ami egyszerűen a viszonyok kényszerítéséből folyt és hozzá elődeink keleti származását bizonyító természetének kedvezett. Hiszen a honfoglalás még abban a korban történt, mikor a hódító teljesen rendelkezett a meghódítottal! Elődeink azonban kevesen voltak, messziről jöttek, a folytonos csatározástól elfáradva, pihenni, nyugodtan élni vágytak, nem törődtek az itt lakó népek igazi meghódításával, megelégedtek azzal, hogy országunk területét, hazánk határát megállapították. S azóta ezer esztendő folyt le, de egy talpa-

latnyi földet sem birt más nemzet soha. A nemzet maga hódolt németnek, töröknek, de az ország legatolsó négyzet méter földje is Magyarország volt mindig, még a 16 szepesi város is, melyet Zsigmond király elzálogosított. Melyik nemzetiség mondhatja el ugyanezt ez ország határán belül? Mikor volt a föld itt német, szerb vagy román? Hogy azá akarnák tenni, ez csak a magyar által soha nem bántalmazott nemzetiségi érzületüknek föltámadását jelenti. Igazuk nincs, joguk nem lehet. Külhoni testvérmenzeteik megkísérelhetnék a terv keresztülvitelét, de hogy az ne sikerüljön, itt vagyunk mi magyarok! S hogy az itt lakók végre-valahára belássák, miszerint nekik kötelemeik vannak a magyar nemzettel és állammal szemben, ha harminc nemzedék erre figyelmeztetni el is mulasztotta, itt vagyunk mi, a harmincegyedik nemzedék, hogy erre figyelmeztessük, sőt a jövő nemzedék érdekében kényszerítsük is. Kényszerítsük, nem a fegyver erejével, nem a hatalom szavával, hanem a jog, az igazság és a műveltség erejével.

Harminc nemzedék nem akart, nem tudott lemondani kényelemszeretetről, keleti nemtörődomségéről, úgy látszik, mi folytatjuk politikájukat s mi sem tudunk lemondani, tűrni, küzdeni a jövő érdekében. Nem új dolgok ezek. Nem először hangzanak el. Tovább is úgy legyen? Minden nemzedéknek legyen baja azokkal a dolgokkal?

Ezeréves belső villongás, főleg háromszázados folytonos harc miatt hátramaradtunk tudományban, műveltségben, iparban. Most egyszerre, rohamosan akarjuk utolérni az előrehaladt nyugati államokat. Elfogultság nélkül állíthatjuk, hogy ez sikertült. Sikertült, de milyen áron? A magyar nemzeti jelleg mellőzésével. Tudományunk, műveltségünk jóformán egyenlő a nyugatival, de magyar tudomány, műveltség alig van. Pedig most már erre kell törekednünk. A nyugati fejlődéssel lépést tarthatunk most már akkor is, ha az elsajátítottakat minél előbb, minél erősebb nemzeti jelleggel akarjuk fölruházni, mielőbb, minél biztosabb nemzeti alapra helyezni. Csak az ipar az, amiben még mindig nagyon hátra vagyunk, ahol még mindig előbb azt kell néznünk, hogy haladjunk, utolérjük a fejlettebb ipart s csak azután gondolhatunk arra, hogy amire a nemzeti jelleget rá lehet ütni, ráüssük.

Az ipar pártolás nélkül nem fejlődhetik, mindenki tudja ezt, ki az mégis — magamat sem véve ki — ki sovinizmusból, hazafiságból a gyengébb magyar posztót venné a jobb francia és angol helyett, vagy hogy még egyszerűbb példát említsék, ki az, ki ha az egyik boltban nem kap magyar gyufát, visszautasítaná a tényleg finomabb svéd gyufát? Pedig, ha csak rövid időre le tudnánk mondani a jobbról, a szebből snéha még az olcsóbból is, a magyar ipar föllendülne, virágoznék, fejlődne s amellett, hogy ép oly jó, szép és olcsó árut kapnánk, mint az idegenből, lassanként a nemzeti izlés is helyet kapna iparunkban. Hiába öltözködünk angol divat szerint, hasztalan sajátítjuk el a francia izlést, hiába gondolunk németül, egy kis vonás megmarad bennünk magyar-nak. Ezt a kis vonást mért ne fejlesztjük?

Mért ne fejlesztjük nagygyá, teljessé, mint minden más nemzet a maga jellegét?

Nincs magyar zene, állítják sokan. Lehet, nem érték hozzá. De hogy az a zene, amelyet a köztudat annak tart, a nemzet elfogadott, magyar vérem minden cseppjét gyorsabb keringésbe hozza, magyar érzelmemet teljesen és egyedül elégit ki, felfogásomat megközelíti, gondolkodásomnak megfelel, az bizonyos. Tehát kell, hogy legyen mégis magyar zene, mert sokan, nagyon sokan éreznek, gondolkodnak így. Ha most e zenét nyilvános, magasabb zenei élvezetből kiközösítem, ha — mert le van nézve, ki van átkozva — senki sem foglalkozik vele, kinek ahhoz tudása, képessége volna, mikor fejlődik e zene oda, hogy nyilvános hangversenyeken nálunk szerepet játsszék, idegenben pedig egy-egy számát szintén élvezettel hallgassák?

Német, szerb, román, tót s még sokféle nemzetiség lakja e hazát. Mindenik odahaza és nyilvános helyen a saját nyelvet használja, ezt természetesnek találja mindenki. De ha a magyar társaságtól elvárom, megkövetelem, hogy utcán, korcsmában magyarul beszéljen, vad magyar, műveletlen sovinsta vagyok. Miért? Ha azt akarom, hogy az a másik nemzetiségű egyén ne csak gondolja, hanem lássa, hallja, hogy én magyar vagyok, miként én tapasztalom, hogy ő német, szerb vagy oláh, tulzó vagyok vagy neveltséges? Ha én magyar létemre nem adok jó példát magyarságról — ne érts félre, nem hazafiságot értek alatta, — miként követelhetem azt, hogy az a más nemzetiségű belássa azt, hogy nemcsak ildomosság, hanem kötelesség neki e hazában anyanyelvén kívül első sorban magyarul tanulnia meg s nem németül?

Örültség volna, ha az idegen nyelvek megtanulása vagy tudása ellen beszélnek, nem is beszélnek, sőt hasznosságán kívül szükségesnek is tartom; az is örültség volna, ha be nem látnám, el nem ismerném, hogy az angol, francia, német műveltség és irodalom előbbre van, nagyobb mint a miénk. De azt nem tudom megérteni, hogy a magyar társaság mindig és mindenkor miért beszéljen idegenül?

Hiszen ami becses és remek van az idegen nyelvben és irodalomban, az a költők, írók, tudósok utján ugys közkincesé lesz a magyarban is, tehát mindenki élvezi azt, gyönyörködhetik benne. Vagy ha már a társaság a klasszikus dolgokat saját nyelvén akarja élvezni, értem, isten neki. De arról, hogy velem, a szomszédban vagy az ismerősök közt mi történt, vagy még inkább a magyar művekről németül társalog, ezt nem értem és csak rossz szokásnak talajdoníthatom. A magyar haza, a magyar nemzeti érzület nem érdemli meg, hogy a magyar társaság e rossz szokásról lemondjon.

Mért mondjon le, mikor a magyarosodás ugys terjed? Mondják a szokás rabjai. Igaz. A magyarosodás egyre terjed, de ez nem az ő érdemük, hanem az iskoláké. Magyarul egyre többen és többen értenek, de még mindig kevesen beszélnek s ha gyerekkorában meg is teszi, felnőt korában alkalmazkodik a társasághoz s németül beszél. Mért mondjon

HIREK.

Tájékoztató

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombat fél órával délig urak, délután hölgyek részére.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán ma délben hivatalos ügyben elutazott Nagybecskerekre.

— **Ünnep után.** A család és szeretet ünnepe két napja lezajlott. Minden felekezeti templomi zsufolásig telve voltak, amiből arra lehet következtetni, hogy a hitélet Nagybecskereken emelkedőben van. Ugy az első, mint a második ünnepnapon igen élénk képet nyújtott a Hunyady utcai dli és délutáni körző, az ünneplő ruhába öltözött hullámzó farka néppel, vidám csoportokkal, amelyek kölcsönösen boldog ünnepeket kívántak egymásnak. De a sors nem csak az időjárás, hanem a „f. hérség és a fekete ség“ kérdéséről is megadott az optimistákkal és a pessimistákkal. Mind a két félnek tett egy kis concessziót. Fehér karácsonyunk volt annyiban, a menyiben a háztetőknél és az utcáknál kocsijáró részén látnak egy kevés havat; fekete karácsonyunk volt pedig annyiban, a menyiben a járdákon egészen sötétszínű kolyvalék tette eléggé sikossá az aszfaltot. Szóval, a miként létezik se bus, se hal vagy se hideg, se meleg, éppen így létezik a természetben se fehér, se fekete karácsony is.

— **Rónay Jenőné jótékonyága.** Mint olvasóink előtt ismeretes, főispánunk jótékonyágáról híres neje ez idén is számos szegény gyermeket látott el téli ruhával. A helybeli gör. kat. szerb iskola tanulói közül ő méltósága huszat ruházott fel. A görög keleti szerb iskolaszék e napokban tartott választmányi ülésén az igazgató bejelentésére a következő határozatot hozta:

„Ezen jelenés kiváló örömmel tudomásul vétetik, egyben a gör. kat. szerb iskolaszék választmányára Rónay Olga urné ő méltóságának ezen nemeslelkű adományáért leghálásabb köszönetét fejezi ki. Mire ő méltósága jegyzőkönyvi kivonattal értesítendő. Dr. Páncs Múden iskolaszéki elnök. Angyalits J. iskolaszéki jegyző.“

— **Diszes esküvő.** Tegnap folyt le nagy násznép jelenlétében Lú Páter nyelvi segédjegyző esküvője Pfneisi Gizella kisasszonnyal, Partilla Giza nevelt leányával. Házassági tanúk voltak Filkoviits Pál és Kokits Sándor.

— **Még három előadás.** Kiss Pál szintársulatának a mai előadással kellene a nagybecskereki közönségtől elbocsúsnia. A társulat azonban, mely a kedvezőtlen viszonyok következtében súlyos válság előtt áll, kénytelen a szezon újabb három előadással megtoldani, hogy keletlen helyzetéből kiábróljon a új állomáshelyére, Eperjessre utazhassék. E három estére, melyen egy újdonság (A bölcös) s azonkívül a modern színművelés két legsikerültebb terméke „A tartalékos férj“ és „A gyimesi vadírág“ fog színe kerélni, a szintügyi bizottság az anyagi siker biztosítása céljából bérletet hirdet, melynek árai a következők: földszinti páholy 20 korona, emeleti páholy 18 korona, nagy páholy 30 korona. A három előadásra különben felhívjuk a színházi látogató közönség figyelmét.

— **Karácsonyi csillaghullás.** A hivatalos lap ünnepi száma között a hadnagyokká kinevezett azoknak a volt honvéd önkénteseknek névsorát, akik a múlt októberben befejezett vizsgálatok után kadéttiszthelyettesek lettek, valamint azoknak a névsorát, akik a múlt októberben befejezett vizsgálati év után kadéttiszthelyettesessé neveztettek ki.

— **Torontálvármegye dicsérete.** Vették a belügyminiszternek „A trachoma ügy Magyarországon 1883—1900 ig“ című füzetét. Tapasztalásos tartalmából nagy meglepéssel emlíjük fel, hogy vármegyénk az elért eredmények tekintetében első helyen van fölemelve és hogy orvosainkról és a gyógykezelés szervezéséről dicsőítő szavak foglaltak a jelentésben.

— **Padéi ünnepség.** Szini előadással egybekötött szavaltatból, ének- és előképekből álló karácsonyi gyermek ünnepség folyt le december hó 22-én Padén — mint nekünk írják — az árva és szegény gyermekek felruházására. Az

le? Azért amiért lemond minden kis nemzet és nemzetiség társasága, azért amiért lemond minden nagy művelt nyugati nemzet társasága. Ha mi németül beszélünk, azzal nem vagyunk műveltebbek, nagyobbak, ha magyarul beszélünk nem leszünk kisebbek, de igenis ez utóbbi esetben idővel nagyobbak, erősebbek, fejlődöttebbek leszünk.

A magyar irodalom akkor kezdett fejlődni, nagygyá lenni, mikor egy-két istentől megáldott lángelme, nagy lélek, erős nemzeti érzésű férfi akadt, kik magyarul szóltak meg mindenkor és mindenben. Ez az irodalom nagyobb, hatalmasabb most már csak akkor lehet, ha a magyarok mind többen lesznek, magyarul mindenki tud és beszél, mert akkor a most más irányban fejlődő, vagy talán elnyomott tehetség a magyarság érdekét szolgálhatja.

Mondják, hogy nemzetközi a zene. Akkor az a klasszikus zene mért olasz egyszer és mért német, francia stb. más kor. Es mikor a nagy és kis nemzetek mindegyike csak a magáét fejleszti, mért lehetek én csak akkor művelt és zeneértő, ha az olasz, német, francia stb. klasszikust élvezem? Isten meants, hogy a klasszikus zene ellen beszélnek, annyira elfogult nem vagyok. Csak azt kívánom, azt követelem, hogy honi zene-egyleteink, társaságaink nyilvános szerepléseken ápolják, fejlesszék a magyar zenét, helyt adjanak legalább magyar zeneirónak is, ha mindjárt német symphoniát írt is. Es azt szeretném elérni, hogy senki művészetéből ne veszítsen, ha odabaza néha néha magyar darabokat játszik.

Ha tapasztaltam volna a történelemből, hogy egy kis nép azzal vált nagygyá úgy elszaporodásában, mint műveltségében, mert társaságainak nyelve idegen volt, ha olvastam volna, hogy ipara az által fejlődött, mert az idegen ipar termékeit fogyasztották, akkor meghajolnék azok előtt, kik a német nyelv használatáért nem féltik a magyarságot, egyéni izlésük megfelelőbb kielégíthetéseért biznak a magyar ipar fejlődésében még akkor is, ha idegen, finomabb, fejlettebb ipart partolnak. S ekkor, bevezető soraimmal ellentétben, szőgyelném sovinizmusomat. Szőgyelném, mert nem vagyok oly nagy sovinizsista, mint ők, kik mindent síhanyagolva, mellőzve, lenézve biznak, hisznek föltétlenül, hogy nagy lesz a magyar, mindenki fog magyarul tudni, lesz magyar ipar, a magyar zene is tért fog hódítani, persze mindez magától, az ő közreműködésük nélkül.

De addig, míg ezt a történelemből nekem ki nem mutatják, az ellenkezőjét be nem bizonyítják, engedjek meg, hogy hazánk nagysága, a magyar nemzet jövője, a magyar nyelv általánossá válása, a magyar ipar fölvirágozása, sőt még a magyar zene megtérése érdekében is szükséges nek tartsam e hon minden egyes tagjának közreműködését, szükségesnek tartsam, hogy ezek érdekében mindenki egyesült erővel, vállatva, következetesen, küzdve szolgáljon, ha kell szenvedjen, tőrjön is ideig-óráig és megleszen jutalma, öröme: nagy leszen a haza, nagy leszen a magyar. Ugy legyen! Nem, e bibliai mondás kevés nekem. Ugy kell lennie. Ugy lesz!

Semsey Gyula.

Három fontos törvényjavaslatot szándékozik a kormány még a mostani országgyűlés által, közvetlenül a költségvetési törvény megalkotása után letárgyalatni. Ezek: a vicinális vasuti úgyről, illetőleg a fennálló helyi érdekű vasuti törvény módosításáról; a vármegyei, városi és községi közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről; és a képviselői (esetleg főrendiházi) összeférhetlenségről, illetőleg a fennálló összeférhetlenségi törvény módosításáról rendelkező törvényjavaslatok. Ugy halljuk, február—március hónapok folyamán mind a három törvényjavaslat a képviselőház asztalára kerül. Természeténél és tárgyánál fogva előre láthatólag mind a három törvényjavaslat élénk parlamenti vitára fog alkalmat szolgáltatni.

ünnepség sorrendje 10 pontból állott, melyet a Hymnus nyitott meg a „Virágok ébredése“ előképpel, melyet, úgy mint a „Mégfagyott gyermek“ előképét Hellebrauth Lajosné és Gottschling Frigyesné urnők elismerésre méltó izléssel állítottak elő. A humanizmusról Hauzik Károly nevei tartott felolvasást. A „Tél“ című idyllben Hellebrauth Béla és Mariska, Gottschling Aurora, Reiner Alice és Gerda, Beck Irma és Rózsika, Heinrich Jenő, Csikós Paulina és Giza köztetszésre íásztak. Az „Özvegyek-árvák“ költeményt Kovács Piroška, valamint „A megfagyott gyermek“ et Reiner Annuska kisasszonyok érzéssel és az ünnepség magasztóságához mért bensőséggel, „A vándor legény“ t Hellebrauth Béla, „A naplopó“ t Reiner Gerda és a „Hazám“ at Reiner Alice tapasviharok közt szavalták. Felülfizettek: Tauber Ottó 10 kor., Wuits Endre 1 kor., Iványi Ferenc 60 fill., Hübchen Jakabné 60 fill., Csikós Józsefné 20 fill., Eisenstädter, N. Nagybecskerek 6 kor., dr. Fleisch János 2 kor., Epstein Iona 40 fill., Rigyitski Milán 1 kor., Árpádfi Antal 40 fill., Terzin György 80 fill., Perlesz Gunda 5 kor., Dávid Károly, Szeged 4 kor., Jovanovic, György 3 kor., Kufler Lipóné 2 kor. 20 fill., Sztankov Milos 1 kor., Szvoboda Adolf 3 kor., Beck Szidi 40 fill., Heinrich István 60 fill., Virág Márton 60 fill., Kamplér Albert 1 kor., Weisz Henrik 1 kor., Barta Verona 60 fill., Drexler Istváné 20 fill., Böka Istvánné 20 fill., Pekó András 60 fill., Herresbacher József 1 kor., Beck Benjamin 60 fill., Reiner Dávid 9 kor., Hellebrauth Lajos 3 kor., Gottschling Frigyes 3 kor., Fenyves Pál 2 kor. 40 fill., Kiss György 2 kor. Padé község előállításága a jótékonycélra 100 koronát utalványozott.

— A nagybecskereki zenekedvelők egyesületének vez. tösege r. f. kálva múltkori tudósításunkra, arról értesítő lapunkat, hogy utolsó hangversenye alkalmával „csak épen hirtelen közbejött akadályok idézték elő, hogy két tervbe vett magyar zenei műsor-zámat el kellett hagyni.“ Ezt a felvilágosítást annál nagyobb örömmel vesszük tudomásul, mert meg vagyunk róla győződve, hogy az elnökség, melynek hazafiaságát kétsébe vonni tudósítónknak sem jutott eszébe, a jövőben fokozott mértékben fog arról gondoskodni, hogy a magyar zene az egylet rendezte hangversenyeken elfoglalja az őt méltán megillető helyet.

— **Ujvári üdvözlétek megváltása.** Megemlékeztünk róla, hogy pénzintézetünkben ívek vannak kitéve, melyeken kiki tetszése szerinti összeget jegyezhet alá jótékony célra, mi által megmenti magát a pénzért való jókívánásoktól, ami sokszor nagyobb előny, mint az obulusok leszurása. Hozánk is érkeztek ily címen adományok és pedig Mencezer Lipót és neje 10 koronát, Mencezer Árpád kor. szabadalmi bíró Budapestből 5 koronát küldtek, hogy azt jótékony célra fordítsanak. A küldők szándéka szerint 10 koronát az Iskolgyermekbarát egyletnek, 5 koronát pedig a jótékony nőegyletnek fogunk átszolgáltatni.

— **Karácsonyfa-ünnepély Török-Becsén.** Megható karácsonyfa-ünnepély folyt le folyó hó 24-én a törökbecsei állami iskolában előkelő hölgyek, a községi előjáróság, gondnoksági tagok és a tanulói testület jelenlétében. A diszes karácsonyfa-val szemben a szőgyen tanulók foglaltak helyet, a kikhez dr. Tószögi Aladár gondnoksági elnök szép beszédet intézett, mire az ajándékok kiosztása következett. Kiosztott 20 szabit, 19 nadrág, 14 öltözet leányruha, 12 pár csizma, 13 pár cipő, 7 pár bocskor és 5 pár harisnya. A jótéteményben összesen 44 szőgyen tanuló részesült. — kik sütemény és gyümölcs csel is bőven megkaptak — boldogan távoztak a jótékony színhelyéről. Hogy a Török-Becsén évenként tartani szokott iskolai karácsonyfa-ünnepély az idén is sikeres volt, az a nemesszívű adakozók é nevezetesen dr. Tószögi Aladár gondnoksági elnöknek az érdeme, a ki a közügyek terén való buzgó működését ez irányban is áldásosan érvényesíti. Az emberbaráti célra befolyt adományok ezek: Török-Becse községétől 200 kor., Rohonczy Gádnától 20 kor., Schlesinger Polákovits cégtől 20 kor., iskolai gyermekek szini előadásából 25 kor. és 50 fill., Pulay Románától 13 kor., dr. Tószögi Dezsőtől 6 kor., ifj. Sarkadi Nagy Sandortól (Nagyvárad) 6 kor., Simony Istvántól 2 kor. és Rose Elvirától 1 kor. Dr. Tószögi Aladárné és Garai Izsóné 5—5 leányöltözetet adományoztak. Oravegy dr. Vándoryné Tószögi Iona 60 kalácsot küldött és Spitzer Armin 5 pár harisnyát bocsátott rendelkezésre. Süteményt és gyümölcsöt küldtek még: Alapi Jánosné, Bizek Arminné, Bántaki Pálné, Garai Izsóné, Istvánfi Istvánné és Szilágyi Zsigmondné. Leányruhákat ingyen varrtak: Kovacsits Liza 6 öltözetet, az állami tanítónők: Gaal

Antalné, Jahn Elvira, Rados Jánosné, Sarró Gyuláné 2-2 öltözetet. Fogadják a nevezett urhölgyek és urak a felruházott szegény iskolás gyermekek hálás köszönését.

— A Nagybecskerek Polgári Dalárda Szilveszter-estélye, mint az alábbi műsorból látható, nagyon sikerültnek ígérkezik. A műsor a következő: 1. Egyveleg a „Nebánt virág“ operettből, Hervé Gy. Előadja Váza zenekara. 2. „Erdei róza“, férfi kar, Fischer C. L.-től. Eneklő a dalárda. 3. „Reám tekint büvös szemed“, Gumbert F.-től. Tenor-szólo dongókar kísérettel. 4. Keringő „San Toy“ operettből, Sidney Jonestól. Előadja Váza zenekara 5. a.) „Király himnus“ férfikar, Vörösmarty M. Zenésítette Samson Gy. egyleti karnagy. b.) „Fóti dal“, férfikar, Vörösmarty M. Zenésítette Samson Gy. egyleti karnagy. 6. „Gold und Silber“ dal, Krakauer Sándortól. Eneklő Watzek Gyula. 7. Magyar népdalok. Előadja Váza zenekara. 8. „Edívatér fonográfja“ (Szenzáció.) 9. „Bordal“, férfi kar, Thern Károlytól. Eneklő a dalárda. 10. „Auf nach Paris“, induló. Kutschera A. Előadja Váza zenekara. 11. A „Vénasszonyok malma“, kacagtató ujdonság. 12. Újévi üdvözlés.

— A temesvári gyárvárosi izr. hitközség új elnöke. Temesvár gyárváros hitközsége vasárnap választotta meg új elnökét, Friedmann Manó tekintélyes temesvári polgár és eszes nagygyáros személyében. Bennünket, torontálakat annyiban érdekel a választás, mert az új elnök nemcsak jó ismerősünk, hanem mert Torontálvármegye szeszipara sokat köszönhet neki. Ugyanis Friedmann Manó volt az, ki Kohn Mártonnal egyetülve, megyénkben Pészakon az első szeszgyárat alapította s később, most három évvel ezelőtt, itt Nagybecskereken állította föl, Gyárfás Ödönnel társulva, második szeszgyárat. Ez alkalommal az új elnökül a temesvári lapok mind nagyon melegen emlékeznek meg, mi is szívből üdvözlöljük a kitüntetett bizalomért, melyben hitsorsosai részesítették.

— Nincs támogatás a hentesáru-gyárak részére. Szőregh nagyközség folyó hó első felében tartott képviselő testületi gyűlésén azt a határozatot hozta, hogy fölkéri az országos magyar gazdasági egyesületet, hogy a Szőreghen létesítendő hentesáru-gyár részére a kormánytól a szokásos állami kedvezmények kieszközölését könnyítse meg. Szépen írásba is foglalták ezt a határozatot és megindokolták a kérelmet. Elmondták, hogy a község és környékének lakosai nemcsak sertésenyésztéssel, de sertéshizlalással is nagyban foglalkoznak; ezért fontos, hogy a gyár létesüljön. A község ingyen telket és 12 évi adómentességet biztosított a számára. A fogyasztási adó Szőreghen kisebb, közevetám nincs stb. Mindezek kedvező körülmények. Ezeknek előadása után azt várták a szőreghiek, hogy az O. M. G. E. készséggel tesz eleget méltányos kérelmüknek. Az O. M. G. E. azonban másként döntött; még pedig nem is gyűlésen, hanem csak úgy rövidesen. Förster igazgató ugyanis azt írta a szőreghieknek, hogy előbb csináljanak szövetkezetet, biztosítsanak 50–60 ezer frtot s akkor aztán újra kérjenek.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményeivel használtatt az influenza ellen is és 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter féle Horgony-Pain Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.

Csütörtök: Szép Heléna.
Péntek: Tartalékos férj.
Szombat: A bölcső.
Vasárnap: A gymesi vadördög.

* A tartalékos férj. A Rákosi-Guthi féle irodalmi cég, mely berlini üzlettársa, Blumenthal és Kadelburg mintájára az élet humoros jelenségeinek és komikus típusainak színpadra hozásában utazik, hétfőn hozzánk is beköszöntött egy újabb termékével. Örommal üdvözlöljük a darabot, mely mulatságosnál mulatságosabb részletekkel van tele s oly tösgyökeres, egészséges komikummal hat a nézőre, hogy jóformán meg sem szabadul a kacagástól. A magunk részéről csak hálás lehetünk a szerzők iránt, akik ily oklatás bizonyítékokkal támogatják a komoly

kritika azon álláspontját, hogy egy jó bohózat megírása céljából egyáltalán nem szükséges a párisi perverz élet szennyos trágárságaihoz nyulni. Hiszen a modern társadalom annyira túl van zsufolva furcsa és némiképen tragikomikus eksisztenciákkal, hogy egy ügyeskezű íróember egyszerűen csak dialógusokba foglalja életkörülményeiket s a legnagyobb könnyedséggel viheti őket a színpadra. A „Tartalékos férj“ alakjai is a fővárosi életből vannak mesítve s derűtséget keltő egyéniségükkel szépen illeszkednek bele a két jókedvű író tréfás szellemeségeibe. Guthi teremt a kriminális helyzeteket a Rákosi szelemtől duzzadó dialógusokba önti őket. A darab kelendő sikeréhez azonban feltétlenül szükséges a jó szereptudás. Ezt pedig a legnagyobb elmézés mellett sem állíthatnók a hétfői bemutató szerepítőiről. Ettől eltekintve azonban valamennyien elemükben voltak s teljes jókedvvel játszottak. Az est legnagyobb dicőssége Miklóssy Gáborhoz (Hólyag Tóni) fűződik, aki jól ü, nagyhatású alakításával számtalan ízben kacagtatta meg a publikumot. Kiváló Szabados Sándor (Bukovics), Baghy (Timár), Palotai Gyula (Popovka), Juhász (Olivér), Heltay (Oszkár) sok mulatságos helyzetet teremtettek. A nők közül St. Kendi Piroška (Dorottya), Szepesi Paula (Teréz), Mezey Irma (Eva) ki fogástalan alakításokat mutattak be. A közönség szép számban jelent meg s mindvégig jól mulatott.

Sz. A.

* A koldus diák. Milőcker e dallamos operetteje tegnap telt ház mellett került színre. Reviczky Etel és Berczik Margit igen szépen énekeltek nehéz farszító szerepeiket, amiért sűrű tapsokban volt részük. A többi szereplők, Léva y, Szepesi Paula, Falussy István, Miklóssy Gábor, Heltay Jenő jól állították meg helyüket. A zenekar Müller Mátyás karnagy vezetése alatt megfelelt a várakozásnak.

* Heltay Jenő jutalomjátéka. A szintársulat fiatal komikusának, ki kedves és szeretetreméltó modoránál fogva a legnépszerűbb alakja lett a városnak, mint ismeretes, ma este lesz a jutalomjátéka Offenbach „Szép Heléna“ jában. A választás Heltay jó ízlését dicséri s a hírhedt dráma, aki számos évi ellenére még ma is frissen és hervadhatatlan hájjakkal jelenik meg a színpadon, bizonyára nagy közönséget fog a színházba vonzani.

* Utolsó bohéme estély. Ma este lesz a színi előadás végeztével a Rózsaszálló étteremben az utolsó bohéme estély.

VAROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, december hó 27 én:

Heltay Jenő jutalomjátékai:

SZÉP HELENA.

Operette 3 felv. Zenéjét szerette: Offenbach Jaques.

Személyek:

Páris	Baranyai Ferenc
Menelaus	Heltay Jenő
Heléna	Reviczky Etel
Agamemnon	Szabados Sándor
Clytemnestra	P. Szepesi Paula
Orestes	Léva y Margit
Pilades	Kendi Piroška
Calchas	Miklóssy Gábor
Achilles	Falussy István

Kedvete este pont 7/8 órakor.

Holnap, pénteken, december hó 28 án:

Tartalékos férj.

TAVIRATOK.

Szociálisták kongresszusa.

Budapest, dec. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hódmező-Vásárhelyről jelentik, hogy a nemzetközi szociálisták tegnap tartották meg Hódmező-Vásárhelyen országos kongresszusukat, melyen Budapestről Grossmann Miksa volt jelen. Ezenkívül Szeged, Czegléd, Szabadka, Makó, Újvidék, Nyiregyháza, Orosháza, Moravica stb. városok 34 küldöttel voltak képviselve. Elnökök: Urbán Pál és Szántó Kovács János, az ismert szociálista vezér, voltak. A programot öt pontból állított, melyhez többen szólottak, végül elfogadták Csizmadia János határozati javaslatát. A gyűlésen, mely rendben folyt le, bár erős izgatóság beszédekkel mondottak, mintegy 3000-en vettek részt. A hatóságot a főkapitány képviselte nagy számu rendőrséggel és csendőrséggel.

A kínai bonyodalom.

Budapest, dec. 27. (A „Torontál“ eredeti táv.) Shanghai-ból jelentik: A császárné körül állítólag csak három ezer ember van. Az udvar rosszban tőri a fejét. A hatalmakkal való tárgyalásokban Senj Taotáj szintén részt veend, mivelgőből Pekingbe utazott.

Megtámadott konzulok.

Budapest, dec. 27. (A „Torontál“ ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik: Bunsen angol ügyvivőt és az angol nagykövetség tagjait sétájuk alkalmával török katonák megtámadták. Bunsen a portától elégtételt követel.

Határidő-üzenet.

Budapest, dec. 27. (A nagybecskerekeli távirat.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, mérsékelt vételkezd. Az árak változatlanok. A mai határidő-üzenet jegyzései:

Buza dec. végére	7.51—7.52
tavaszra	7.67—7.68
Rozs dec. végére	7.29—7.30
Zab	5.80—5.81
Tengeri márusra	4.94—4.95

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskerekeli pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsovárról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Állobunáról: este 7 óra 22 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskerekeli pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovárra: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Állobunára: reggel 3 óra 55 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

186.824/Cl. 909. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló helyi érdekű vasutak áru díjszabásához tartozó függelék új kiadása.

1901. évi január hó 1-én a magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló helyi érdekű vasutak 1899. évi november hó 1-től érvényes áru díjszabásához tartozó „Függelék“ új kiadása lép életbe s ezzel egyidejűleg a nevezett függeléknek 1900. évi január 1-től érvényes kiadása hatályon kívül helyeztetik.

Ezen függelékben a magyar kir. államvasutak kezelése alatt levő helyi érdekű vasutakon nagyrészt jelenleg is fennálló, állandó jelleggel bíró díjkedvezmények foglaltatnak, mi mellett azonban egyes tételeknél az illető helyi érdekű vasutakon az adókötelezettség beállta, valamint új díjképzés folytán kisebb mérvű díjemelések merültek fel.

A függelék magyar és német kiadásban fog megjelenni s a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál (Csengery utca 33.) f. évi december hó végén példányonként 50 fillérvnyi árban lesz kapható.

Budapest, 1900. december hó 1-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

A nagybecskereki szőnyeggyár-részvénytársaság felszámoló-bizottságának 1900. évi december hó 20-án kelt határozata alapján közhírré tesszük, hogy a Torontálmezei takaré- és hitelbank 1901. évi január 2-ától minden, teljesen befizetett társasági részvény után az eredeti részvény ellenében 60 koronát kifizet. E 60 korona kifizetése után még 1304 korona 02 fillér készpénzvagyton marad felosztatlan. E fölött az 1901. évi január 20-ára összehívott részvénytársasági közgyűlés fog határozni.

1078-1.1

A felszámoló-bizottság.

Hirdetmény.

A nagybecskereki szőnyeggyár-részvénytársaság felszámolás alatt
1901. évi jan. 20-án d. e. 11 órakor
Nagybecskereken, a főispáni kisteremben

rendes közgyűlést

tart. melyre a részvényeseket a felszámoló bizottság meghívja.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök és két jegyző-könyvhitelítő választása.
2. A felszámoló-bizottság jelentése a részvénytársaság vagyonának felosztásáról.
3. A fel nem osztott készpénz és az egy éven belül fel nem vett részvény kvótának hováfordítása feletti határozathozatal.

1079-1.1

A felszámoló-bizottság.

Mémló-eladás.

Egy 4 éves 177 cm, vagyis közel 17 marok magas sötétsárga mémló 1000 koronán eladó. Apja Hobort (telivér), anyja magas félvérű. A mén Nagybecskerektől fél órára levő gazdaságomban van; kívánatra ide bevezettettem.

1074-3.2

Poroszkay Béla,
Nagybecskerek.

Házvezetőnőnek

ajánlkozik plébánosokhoz, esetleg uraságokhoz kulcsárnőnek, egy ötven éves, jó családból való özvegy, szerény igények mellett.

Ajánlatok „M. A. özvegy” cím alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

4874. szám 1900.

1080-1.1

Arverési hirdetmény.

Torontál Sziget község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi közlegelőből feltörendő 100 hold szántónak 6 évre leendő bérbeadására folyó hó 29-én d. e. 10 órakor nyilvános árverés tartatik.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Tor.-Sziget, 1900. december 21-én.

Budur,
jegyző.Dabity,
bíró.

168435/1900. szám

M. kir. államvasutak.

Legrövidebb és legolcsóbb utazás Olaszországba.

A Fiume—Velence és Fiume—Ancona közt közlekedő termes gőzhajók menetrendje.

Érvényes 1900. évi november 1-től 1901. évi október 31-ig.

Fiume—velencei vonal:

Ejjeli járatok.

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órakor.

Velenczéből indulás minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor.

Nappali járat márc. 15-től okt. 31-ig.

Fiuméből indulás minden csütörtökön reggel 7 órakor.

Velenczéből indulás minden szombaton reggel 7 órakor.

Velenczében érkezés és indulás a Szt.-Márk téren.

Menettartam 10 óra.

Fiume—anconai vonal.

Nappali járat.

Fiuméből indulás minden hétfőn reggel 7 órakor.

Anconából indulás minden szerdán este 7 órakor.

Ejjeli járat.

Fiuméből indulás minden csütörtökön este 8 órakor.

Anconából indulás minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

A gyorsvonatok Fiumében a gőzhajók kikötőhelyéig és onnan közlekednek.

A termes gőzhajók mindkét vonalon egész éven át (tehát a téli időszak tartama alatt is) hetenként kétszer közlekednek. A nyári hónapok tartama alatt, március 15-től október 31-ig a Fiume—velencei vonalon ezen kívül nappali utazással hetenként még egy harmadik járat is berendeztetik.

A termes gőzhajók csatlakozásban közlekednek a Budapest—Fiume közt forgalomban levő gyorsvonatokkal, valamint a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező vonatokkal.

Menetdíjak.

A gyorsvonatok használatára jogosító menetjegyek árai a hajóátkelési díjjal együtt:

a) Budapestról Dombóvár—Fiumén át Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Gyorsvonaton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt. 34 kor.

„ II. „ „ „ „ I. „ 26 „

A budapest—velencei vagy anconai jegyeknél a gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

b) A gőzhajókon Fiuméből Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Diszterem, hálólhelyel együtt 16 korona

I. osztály, „ 12 „
III. „ (fedélzet) „ 5 „

Továbbá kaphatók még ezen utirányon érvényes Olaszországba szóló kombinálható mérsékelt közutazási jegyek is.

A gyorsvonatok használatára jogosító közvetlen menetjegyek árai a hajó átkelési díjjal együtt:

Budapestről:	I. oszt.	II. oszt.
Róma vagy viszont	73 franc 75 c.	54 franc 06 c.
Nápolyba „ „	100 „ 55 c.	72 „ 85 c.
Flórenzbe „ „	73 „ 50 c.	58 „ 90 c.
Genuába „ „	89 „ 25 c.	64 „ 90 c.
Milánóba „ „	69 „ 95 c.	51 „ 40 c.
Turinba „ „	89 „ 10 c.	64 „ 80 c.
Nizzába „ „	113 „ 75 c.	81 „ 95 c.
Marseille-Saint-Charlesba vagy viszont	138 „ 80 c.	98 „ 90 c.
Lyon-Perracheba vagy viszont	128 „ 25 c.	91 „ 50 c.

Ezen jegyeknél a gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

Menetjegyeket kiadnak és közelebbi felvilágosítással szolgálnak a m. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegyi irodái, valamint Cook Tamás és Fiacs összes utazási irodái.

Budapest, 1900. november 22.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

M. kir. államvasutak.
190.100/C-III. 1900. sz.

Rendes áru éves bérletjegyek kiadása a m. kir. államvasutak összes vonalain.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a magyar kir. államvasutak összes sajtóvonalain érvényes (tehát az üzemében levő helyi érdekű vasutak kivételével) az 1901. évre ismét éves bérletjegyek fogtak kiadni.

Ezen bérletjegyek árai:
az I. osztályban 1000 kor.,
a II. „ 700 „
a III. „ 400 „

Azonkívül minden jegyért 2 korona kiállítási illeték fizetendő.

Az I. és II. osztályú éves bérletjegyek valamennyi rendes személyszállító vonaton, a III. osztályú bérletjegyek azonban csak személy és vegyes vonatokon érvényesek. Expressz vonatokon a bérletjegyek csak külön pótdíjjal ráfizetése mellett érvényesek.

Az éves bérletjegyek a magy. kir. államvasutak titkárságánál (Budapest, VI. Andrásy-ut 73.) továbbá, de csak 1901. évi február hó végéig az I. és II. sz. városi menetjegy irodákban Budapest (Hungaria szálloda, illetve Cook Th. és fia cég, Vigadóter 4.), valamint a bécsi városi menetjegyirodában (Kärnthner-ring, Grand Hôtel) adtnak ki.

A bérletjegyek az esedékes összeg, valamint az újabb időből származó látogatójegy alaku két arckép beküldése és a jegyvásárló nevének, foglalkozásának és lakóhelyének közlése mellett írásban is megrendelhetők.

A két arckép mindegyikét a tulajdonos az arckép képes-oldalának alján tintával sajátkezűleg aláírni tartozik. Különösen felemlítetik, hogy a bérletjegy kiszolgáltatása csak 8 nappal a megrendelés beérkezése után igényelhető.

A bérletjegyek használatára egyébként az azokban foglalt határozmányok mérvadóak.

Budapest, 1900. december 7.

760 Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Nyulakat

vesz bármily mennyiségben a vad idény bármely szakába legmagasabb áron Kovács Lajos, vadkiviteli üzlete Kecskemét. 762

Moori

homoki szőlőtelepünkön két éves gyökerezésvessző, mézes fehér, peronosporamentes 6000 drb, moóri állomásra szállítva ezre 16 koronáért kapható, míg a készlet tart. Grünfeld Ignác, Veleg. 763

Vizsgazott

patkoló-kovács vagy gyógykovács (curschmed) azonnal felvétetik rumai uradalomban Szolnoki pusztán Szerémmegeye. 755

Csuz

és női bajok laghamarabb gyógyulnak a meleg kénes iszapfürdőben Balfon (Sopron mellett) Téli kúra. Teljes ellátás fürdőhasználat, naponta 1 főtől 3 forintig. Felvilágosítást küld a gyógyfürdő igazgatósága. 671

A jó alvás

főkéllé az egészségnek, az megzerezhető a következő könyveske által: Almatlanságnak orvos szer nélküli gyógyítása. Ára 2 korona. Egyedül Szalay Miklósnál kapható, Eger (Hevesmegye). 608

Gépszak-kovács

szakértelmes, több évi gyakorlattal bíró, újévi vagy Szentgyörgyi belépéssel felvétetik. Cim: Braun Lajos Kadarkut, Sarolta-pusztá. 755

Birtok bérbeadása.

Sopronmegyei 200 holdas birtokomat azonnal bérbe adom. Csik József gőzmalomtulajdonos, Bonyhád. 713

Szőlővesszők,

csemegefajok, borfajok jutányosan kaphatók dr. Gresznáryk Aladar gubacs-ujhegyi immunis szőlőtelepén, Soroksáron. 717

Önálló gazdatiszt

kerestetik egy balatonvidéki 3000 holdas birtokra. Szakavatottság a gazdaság minden ágában megkívánatik. Ajánlatok az eddigi működés megjelölésével „Szakavatott” jel alatt Sikray hirdetési irodájába Budapest, Váci-körút 33. intézendők. 718

Ispan kerestetik

kisebbszerű birtokra, Évi jövedelem körülbelül 800 frt. Ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével „Erélyes” jelgeléssel Sikray hirdetési irodájába Budapest, Váci-körút 33. 761

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KŐSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

934-50.26

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER-UDVARBAN néhány modern stílusú üzlethelyiség kiadó.